

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ AGRICULTURAL ACADEMY

гр. София 1373, ул. Суходолска № 30, тел.: +359 2 812 75 05; факс: +359 2 812 75 15;
Sofia 1373, 30 Suhodolska Str.; tel.: +359 2 812 75 05; fax: +359 2 812 75 15;
e-mail: ssa@agriacad.bg; <http://agriacad.bg/>

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: Прилаганата счетоводна политика и информация за състоянието и изменението на основните активи и пасиви, приходи и разходи по годишния счетоводен отчет на Селскостопанска академия за 2024 година

Селскостопанската академия (ССА) е национална автономна бюджетна организация към министъра на земеделието, храните и горите за научни изследвания, за научно-приложна, иновативна и образователна дейност в областта на земеделието и храните. Академията е научна организация по смисъла на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ).

Селскостопанската академия осъществява дейността си в рамките на държавната аграрна политика, в съответствие с общата селскостопанска политика на Европейския съюз.

Академията е юридическо лице със седалище София.

С влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за Селскостопанската академия /обн., ДВ бр. 22 от 13 март 2018 г./, считано от 01 април 2018 г. ССА съставя, изпълнява и отчита бюджет като част от консолидираната фискална програма по чл. 13, ал. 4 от Закона за публичните финанси.

ПРИЛАГАНЕ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ССА

Счетоводната политика на ССА е съвкупност от конкретни принципи, изходни положения, концепции, правила, бази и процедури, възприети за отчитане на бюджетната и стопанска дейност, осигуряващи подробна и изчерпателна информация за финансовата дейност на организацията.

Счетоводната политика на ССА е разработена в съответствие с изискванията, определени в:

1. Закона за счетоводството;
2. Закона за публичните финанси;
3. Сметкоплана на бюджетните организации;
4. Единната бюджетна класификация;
5. Указанията на Министерство на финансите относно прилагане на Национални счетоводни стандарти за бюджетните предприятия, както и издадените през следващите години от Министерство на финансите писма и указания по отделни въпроси, свързани с отчетността на бюджетните предприятия.
6. Вътрешните нормативни актове, отразяващи спецификата на дейността на ССА.

Счетоводната отчетност в ССА се осъществява при спазване на основните принципи, определени в Закона за счетоводството - действащо предприятие, последователност на представянето и сравнителна информация, предпазливост, начисляване, независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс, същественост, компенсиране, предимство на съдържанието пред формата, оценяване на позициите, които са признати във финансовите отчети.

Публичните финанси в ССА се управляват при спазване на принципите, определени в Закона за публичните финанси – всеобхватност, отчетност и отговорност, адекватност, икономичност, ефикасност, ефективност, прозрачност, устойчивост и законосъобразност.

В съответствие с изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор по отношение на управленската отговорност за осъществяването на финансово управление и контрол във всички структури, дейности и процеси, всички разпоредители с бюджет към ССА предприемат мерки, насочени към засилване на контрола за гарантиране достоверността и коректността на отчетните данни.

Основната цел на единната счетоводна политика, прилагана от всички бюджетни звена от системата на ССА, е да дава сигурност, че информацията, съдържаща се във финансовия отчет е надеждна и безпристрастно отразява сделки и събития със сходен характер. Събитията, които имат един и същ характер, се интерпретират еднозначно в цялата система от разпоредители с бюджет към ССА. За целите на отчетността, контрола и управлението на публичните финанси, отделните бюджети, сметки и фондове се третира като самостоятелни отчетни единици.

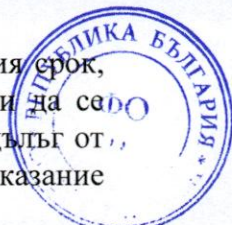
Всеки разпоредител от системата на ССА разработва и приема своя собствена счетоводна политика, която обхваща спецификите на дейността му и е в съответствие с политиката на ССА относно сделки и събития със сходен характер; изгражда и собствен индивидуален сметкоплан, съобразен с изискванията на СБО. Разпоредителят с бюджет във всяко едно поделение утвърждава правила за оперативна отчетност, управление и контрол, които не трябва да противоречат на общите изисквания, приети за цялата система.

Амортизационната политика на ССА е разработена в изпълнение на ПМС № 380 от 2015 г. и указание № ДДС 05/2016 г. на МФ. Амортизационната политика на ССА е съставна част от Счетоводната политика. С нея се определят възприетия подход за класифициране на нефинансовите дълготрайни активи като дълготрайни материални и нематериални активи; като амортизируеми и неамортизируеми активи; възприетия подход при определяне на срока на годност на амортизируемите активи; възприетия подход при определяне на остатъчната стойност на амортизируемите активи; възприетия метод на амортизация на амортизируеми активи; друга информация.

Амортизационната политика на ССА е унифицирана в максимално възможна степен и е съгласувана по основните въпроси с всички второстепенни разпоредители с бюджет от системата на ССА.

Предложените в амортизационната политика полезни срокове на годност и остатъчната стойност се прилагат за придобити нови активи. Доколкото се придобиват употребявани активи, остатъчната стойност и полезният срок се определят индивидуално за съответния актив или група активи на основата на оценка за остатъчния срок, като не могат да бъдат по-големи/по-дълги от определените за придобити нови активи.

За наличните активи полезният срок се определя на основата на остатъчния срок, определен на база на експертна оценка. Експертната оценка може практически да се направи и от бюджетното предприятие, но полезният срок не може да бъде по-дълъг от определените срокове по класове активи и при съблюдаване разпоредбите на указание ДДС 05/2016 г.

С въвеждането на амортизациите на нефинансовите дълготрайни активи не се извършва прекласификация на нефинансов дълготраен актив в краткотраен актив поради спад на стойността под прага на същественост. Считано от 01.01.2017 г., разпоредбата на т. 16.16.9 от ДДС № 20/2004 г. се прилага само за случаите, при които се налага прекласифициране на краткотраен в дълготраен актив поради трайни и съществени промени в стойността на съответните активи.

При прилагането на разпоредбите на т. 36.1.1 и 36.1.6 от ДДС 20/2004 г. за съпоставката с текущата възстановима стойност на актива се използва балансовата му стойност.

При преоценка или обезценка на амортизируем нефинансов дълготраен актив, увеличението или намаленията на балансовата стойност се отразяват само по сметките за отчитане на нефинансовите активи гр. 20, 21 и 22, без да се засягат сметките от група 24.

Когато остатъчната стойност на амортизируемия актив е незначителна по размер или процентно спрямо отчетната му стойност, тя се пренебрегва. Остатъчната стойност, която се пренебрегва за целите на амортизацията е в размер до 2 % от отчетната стойност на съответния актив.

Не се определя остатъчна стойност и степен на значителност за активи, представляващи програмни продукти, лицензи за програмни продукти, патенти, консеционни права и други с такъв характер.

За всички случаи на отписване на нефинансов дълготраен актив, както в резултат на трансакции (чрез продажба, безвъзмездно прехвърляне, други форми на реализация), така и в резултат на други събития (липси, кражби, брак и др.), отписването се извършва по балансова стойност (отчетната стойност, намалена е акумулираната амортизация).

В случаите на безвъзмездно прехвърляне на амортизируеми активи между ССА и други първостепенни разпоредители с бюджет продължава прилагането на изискванията на т. 20.6 от ДДС № 20/2004г., като прехвърлянето се отразява от прехвърлителя и получателя по съответните сметки 76Х2 по досегашната балансова стойност, фигурираща в отчетността на бюджетната организация-прехвърлител. Получателят завежда актива на базата на подхода на директно завеждане по нетна (балансирана) стойност. След прехвърлянето получателят може да направи преоценка на актива в съответствие с т. 20.6.9. от ДДС № 20/2004г. и да амортизира нефинансовия дълготраен актив съгласно счетоводната си политика.

При прехвърляне на амортизируеми активи в рамките на системата на ССА, прехвърлянето се отчита по сметки от подгрупи 450, като се запазва балансовата стойност на отчитане на актива след прехвърлянето. Съответния разпоредител - получател завежда актива, като използва подход на брутно отразяване на отчетната стойност и акумулираната амортизация, т.е. по сметките от групи 20, 21 и 22 се отразява досегашната отчетна стойност, а по съответната сметка от група 24 - акумулираната до момента амортизация.

Всеки разпоредител от системата на ССА разработва и приема своя собствена Амортизационна политика, съставна част от счетоводната, като се обхващат спецификите на дейност, но в съответствие с политиката на ССА.

В структурата на Селскостопанска академия са Централна администрация, 29 Научни институти и центрове и един Национален земеделски музей, като всички са самостоятелни юридически лица, регистрирани като отделни данъчни субекти.

За целите на консолидиране на счетоводната информация за активите, пасивите, приходите и разходите, **ССА изготвя оборотни ведомости в трите отчетни групи /стопански области/:**

“БЮДЖЕТ” – за отчитане на активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи от бюджетната дейност на разпоредителите от системата на ССА;

„ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ“ /„ДСД“ / са: за отчитане на земи, гори и трайни насаждения (без земите, прилежащи към сгради и съоръжения); инфраструктурните обекти; активите с историческа и художествена стойност; книги в библиотеките.

Тези ДМА в съответствие с т.18 и т.19 от ДДС № 14/2013 г. се изписват на разход в момента на тяхното придобиване в съответната отчетната група (стопанска област), в която се придобиват - „БЮДЖЕТ“ или „СЕС“, и се завеждат /признават балансово/ в отчетна група (стопанска област) „ДСД“ по съответните сметки от подгрупа 22 Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група (стопанска област) „Други сметки и дейности“ от СБО.

Подлежащите на отчитане по **сметки 2010 и 2201 земи и гори** се капитализират /признават балансово/, независимо от стойността на актива.

За трайните насаждения, подлежащи на отчитане по **сметка 2201**, отчетна група ДСД, се прилага подход на капитализиране /балансирано признаване/, независимо от стойността им.

Доколкото не е определено друго с указания на Министерство на финансите, разходите за трайни насаждения върху земи, подлежащи на отчитане по сметка 2010, не се капитализират /не се признават балансово/, освен в случай, че са придобити заедно със съответната земя, подлежаща на отчитане по сметка 2010, където са разположени, а стойността им се включва в стойността на земята.

По **сметка 2204** Книги в библиотеките – отчитат се само активи, които съставляват Библиотечен фонд, независимо от тяхната стойност.

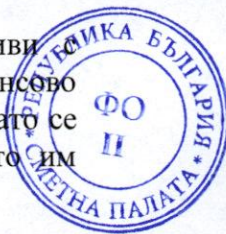
За тези активи се прилага подход на агрегирано отчитане по сметка 2204, като се осигурява необходимата информация за отделните единици от тези активи /включително отчетна стойност/, т.е. извън системата на двустранното счетоводно отчитане, което дава възможност за прилагането на тестове за обезценка на агрегираната стойност на съответната съвкупност от активи.

Останалите подобни активи, като книги, учебна литература, наръчници, сборници, бюлетени, годишници, периодични и ежедневни печатни издания, рекламни материали и други, които не представляват библиотечен фонд, придобиването им се отразява само в отчетна група „Бюджет“/евентуално и в СЕС/. Тези активи се отчитат по съответните сметки от група 30 или се изписват на разход при тяхното придобиване. В случаите на завеждане по сметки от група 30, при изписването им, с цел контрол по съхраняването и опазването им, когато се използват многократно и представляват ценни издания за многократно употреба, тези активи може да се водят извън счетоводно или чрез използване на задбалансова сметка 9909.

По **сметка 2203** Активи с историческа и художествена стойност - отчитане се активи, представляващи музейни експонати и сбирки. Същите се капитализират /признават балансово/, независимо от стойността им.

За тези активи се прилага подход на агрегирано отчитане по сметка 2203, като се осигурява необходимата информация за отделните единици от тези активи /включително отчетна стойност/, т.е. извън системата на двустранното счетоводно отчитане, което да дава възможност за прилагането на тестове за обезценка на агрегираната стойност на съответната съвкупност от активи.

За останалите активи, подлежащи на отчитане по сметка 2203 „Активи историческа и художествена стойност”, се прилага подход на капитализиране /балансово признаване/ на всички активи от съответния клас, независимо от стойността им, като се прилага един от двата описани по-горе подхода, без да се допуска съчетаното им прилагане.

“СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ” /“СЕС”/. В отчетна група „СЕС” се включват данни от оборотните ведомости за:

- Сметки за средства от ЕС, администрирани от Националния фонд /КСФ/;
- Сметки за средства от ЕС, администрирани от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие”, основно с източник Програмата за развитие на селските райони и директните плащания /РА/;
- Сметки за други средства от ЕС - средства по програми и проекти, финансирани от фондове и институции на Европейския съюз, администрирани и/или получени от бюджетни организации, като средствата по програми за трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество; средствата по секторни програми „Леонардо да Винчи”, „Еразъм” и „Коменски”; средствата по други програми и проекти, финансирани от фондове и институции на Европейския съюз по смисъла на § 1, т. 36 от ЗПФ /ДЕС/;
- Сметки за средства по други международни програми /ДМП/.

При изготвянето отчетите за касовото изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2024 г. **са спазени указанията на Министерство на финансите - ДДС № 20 от 2004 г.**, както и издадените през следващите години от МФ - дирекция „Държавно съкровище” писма и указания по отделни въпроси, свързани с отчетността на бюджетните организации.

Всички указания на министъра на финансите по касовата и счетоводна отчетност на бюджетните организации през годината са предоставяни своевременно на ВРБ. Освен тях, от дирекция „Финансово управление” на ССА са изготвяни и допълнителни указания във връзка с изготвянето на периодичните и годишния финансови отчети.

С оглед коректното представяне на годишния финансов отчет за 2024 г., всеки бюджетен разпоредител от системата на ССА е извършил следното:

- след преглед, анализ и съпоставяне на финансовата информация по първичните документи и счетоводни сметки, е направена проверка на осчетоводяването на стопанските операции; осчетоводени са всички активи и пасиви, включително задбалансовите, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2024 г., вкл. и разходите за амортизации на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи;
- направен е анализ за спазване на взаимовръзките между счетоводните сметки от СБП и параграфите/ подпараграфите/ от ЕБК;
- текущо през 2024 г. не са извършвани процедури по приключване на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7 със сметките от групи 11 и 12 на СБП;
- съгласно т. 18.7 от ДДС 20/14.12.2004 г. не е допускано компенсиране на приходи с разходи;
- с цел последователното прилагане на принципа на текущото начисляване всички приходи и разходи, отнасящи се за 2024 г., независимо от получаването на съответния първичен документ, включително и през следващ отчетен период, са начислени за 2024 година съгласно изискванията на т.т. 48-49 от ДДС № 20/2004 г.; през следващата отчетна година, начислените по т. т. 48-49 приходи и разходи ще се сторнират (червено сторно), като се съставя същата счетоводна статия със същия размер; не се прилага допустимият алтернативен вариант по т. 49.2.5. от ДДС № 20/ 2004 г. за системата на ССА;

• начислени са данъкът върху приходите от стопанска дейност и ефектът от неговото преотстъпване, както и разходите и приходите от стопанска дейност по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане;

• на база на начислените балансови вземания и задължения е извършен анализ на просрочията към 31.12.2024 г., като просрочените вземания и задължения са отразени по задбалансовите сметки от подгрупи 991 и 992 по отчетната им стойност, без да са взети предвид свързаните с тях корективи (провизии за вземания и др.) и без да са сторнирани начислените суми по балансовите сметки за тези вземания и задължения;

• просрочените вземания са провизирани, като са спазени изискванията на т. 36.2 от ДДС № 20/2004 г. на МФ и счетоводната политика на ССА; за начисляването на провизиите на вземанията са използвани съответните счетоводни сметки от подгрупи 491, 539, 589, 671 и 672;

• начислени са разходите за провизии за неизползвани отпуски на персонала по сметка 4230 по реда на НСС 19;

• отчетени са и останалите разходи за провизии, като са спазени изискванията на т. 37 от ДДС № 20/14.12.2004 г. на МФ и счетоводната политика на ССА;

• сметка 4500 „Вътрешни разчети“ е приключена със сметка 7600 „Вътрешни некасови трансфери в отчетната група (стопанска област)“. Спазени са изискванията на т.т. 37 и 38 от ДДС № 03 от 31.03.2016 г. С оглед облекчаване на процеса по приключване на сметката и равняването на данните за сметка 4500, ССА е възприела подход за всички бюджетни структури от системата си, сметка 4500 да се приключва със сметка 7600 само в края на годината.

• разходите за придобиване и основен ремонт на балансово признати активи по стопански начин са отчетени по сметки 6501, 6502, 6503 и 6507;

• разходите за изграждане и основен ремонт по стопански начин на инфраструктурни обекти, както и разходите за текущ ремонт по стопански начин са отчетени, като са използвани сметки 6504, 6506 и 6508;

• себестойността на произведената продукция е установена по кредита на сметка 6503; поддържа се информация за структурата на себестойността;

• спазени са указанията относно начина на отчитане на европейското финансиране, дадени в ДДС № 01/2015 г. и допълнени с писмо изх. № 91-00-89 от 11.02.2015 г. на МФ;

• към края на 2024 г. са приложени отчетните процедури съгласно изискванията на раздел V от ДДС № 14/2013 г., включително и по отношение на неусвоени суми от помощи и дарения, предоставени преди 2024 г.;

• начислени са корективи за вземания и задължения, които съответно ще бъдат сторнирани в началото на следващата година;

• спазени са изискванията на раздел X от ДДС № 14/2013 г. за задбалансова отчетност за бюджетните показатели „поети ангажменти“ и „нови възникнали задължения за разходи“, като са използвани сметките от подгрупа 920, 980 и 986; За отчитането на показателя „нови задължения за разходи“ при предоставяне на аванси на основание издадена заповед за командировка, в ССА е възприет подход, при който отчитането на реализацията на ангажмента и новите задължения за разходи да се извършва след отчитането на аванса от подотчетното лице. Същият подход се прилага и при отпускане на аванси на подотчетни лица за закупуване на активи.

• приложени са разпоредбите на раздел XI. Задбалансова отчетност за отразяване на националното и друго финансиране по международни проекти от ДДС № 14/2013 г., като са използвани сметките от подгрупа 994 „Статистика за финансиране на разходи за сметка на бенефициенти, Европейския съюз и други донори“; записванията по тези сметки се извършва периодично, но задължително тримесечно, като се допускат и приблизителни оценки при изчисляването на относителния дял на съответния източник за финансиране, когато не може да се определи точно;

• придобитите в отчетна група (стопанска област) СЕС нефинансови активи, които остават за ползване в отчетността на ССА, са прехвърлени в отчетна група (стопанска област) БЮДЖЕТ или ДСД при придобиване на всеки отделен актив, чрез прилагане на подхода определен в т. 17, буква „а“ от ДДС 05/2016 г. Прехвърлянето се извършва чрез сметки 7601 и 7603, с изключение на активите в процес на придобиване, отчетени по сметки 2071, 2079 и 2107. Съгласно изискванията за отчетността на бюджетните организации, когато за придобиването и финансирането на тези активи се прилага финансово-правна форма „Сметки за средства от Европейския съюз“, тези активи се отчитат в СЕС до тяхното изграждане /приключването на процеса по придобиване и прехвърлянето им за ползване в Бюджет или ДСД;

• спазен е новия ред за разплащания с публични средства /в сила от 03.05.2024 г./, регламентиран в глава 21 а от ДОПК, който е законово развитие на изискванията на Решение № 592/2018 г. на МС и Решение № 681/2020 г. на МС. Попадащите в обхвата на този ред средства са отчетени по сметка 4523;

• към 31 декември дълготрайните материални активи (ДМА), които са в процес на придобиване, са оценени на база достигнатия етап на придобиване/доставка; за незавършено строителство, осчетоводено по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, е извършен и преглед за обезценка;

• преоценката на наличните парични средства във валута е отчетена по сметки от група 78, реализираните курсови разлики от валутни операции – по сметка 7391, а реализираните курсови разлики от операции с валутни пасиви - по сметка 7392;

• към датата на изготвяне на годишния финансов отчет – 31.12.2024 г., е извършена инвентаризация на активите и пасивите; всеки ВРБ от системата на ССА спазва утвърдени от съответния му ръководител вътрешни правила;

• за продуктивни и работни животни, осчетоводени по сметка 2020 „Продуктивни и работни животни“, в ССА е приложен следният подход за начисляване на амортизации:

✓ амортизация се начислява на едрите преживни животни и конете, като всеки ВРБ определя срок на годност и остатъчна стойност по видове животни - комерсиални породи млечно направление - Черношарено говедо, Симентал и др.; комерсиални породи месодайно направление - Лимузин, Херефорд, Абердин ангуст и др.; крави и бици от местни автохтонни породи – Българско родопско говедо, Българско сиво говедо и др.; биволи; коне и кобили – тъй като животните, дори и от една порода се отглеждат при различни условия и за различни цели.

✓ не се начислява амортизация на дълготрайни биологични активи – дребни преживни животни /овце и кози/, риби и птици, чиято единична стойност е под прага на същественост. Същите се оценяват по справедлива стойност при първоначалното им признаване и в края на всеки отчетен период.

За целите на консолидиране на счетоводната информация за активите, пасивите, приходите и разходите, **ССА изготвя оборотна ведомост с данни за състоянието на счетоводните сметки /на ниво четириразрядни синтетични счетоводни сметки/ преди операциите по годишното приключване.**

Научните институти, центрове и НЗМ към ССА задължително изготвят ГФО, защото са отделни юридически лица. ГФО се изготвя на хартиен и електронен носител, като елементите по т. 1.1-1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г. са с форма и съдържание така, както са заложили в макета на файла с оборотната ведомост и другата отчетна информация (за баланса и отчета за приходи и разходи) и в макета на файла на отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства (отчетът по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.). Окончателният ГФО се съхранява на хартиен носител, подписан от съответните лица.

Въведените данни за хронологични записвания и аналитична информация по салта и счетоводни сметки във внедрения от 01.01.2019 г. единен за цялата система на Селскостопанска академия програмнен продукт за финансово-счетоводна дейност АС2012, към 31.12.2024 г. са непълни, тъй като информацията в него от Института по зеленчукови култури „Марица“ – Пловдив е непълна или липсваща. За обработка на финансово-счетоводната информация някои второстепенните разпоредители от системата на ССА успоредно са използвали и старите си програмни продукти. Обобщаването на счетоводните и касовите отчети към 31.12.2024 г. е направено с програмни продукти Opal2005, OpalX и Еква Равнение.

В изготвените консолидирани финансови отчети към 31.12.2024 година са обобщени данните от финансовите отчети на следните разпоредители от системата на ССА:

1. Централна администрация
2. Научни институти/центрове:
 - 2.1 Агробιοинститут - София
 - 2.2. Добруджански земеделски институт - Генерал Тошево
 - 2.3. Земеделски институт - Стара Загора
 - 2.4. Земеделски институт - Шумен
 - 2.5. Институт по аграрна икономика - София
 - 2.6. Институт по декоративни и лечебни растения - София
 - 2.7. Институт по животновъдни науки - Костинброд
 - 2.8. Институт по зеленчукови култури "Марица" - Пловдив
 - 2.9. Институт по земеделие - Карнобат
 - 2.10. Институт по земеделие - Кюстендил
 - 2.11. Институт по земеделие и семезнание "Образцов чифлик" - Русе
 - 2.12. Институт по консервиране и качество на храните - Пловдив
 - 2.13. Институт по криобиология и хранителни технологии - София
 - 2.14. Институт по лозарство и винарство - Плевен
 - 2.15. Институт по овощарство - Пловдив
 - 2.16. Институт по полски култури - Чирпан
 - 2.17. Институт по планинско животновъдство и земеделие - Троян
 - 2.18. Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията "Никола Пушкиarov" - Плевен
 - 2.19. Институт по растителни генетични ресурси "К. Малков" - Садово
 - 2.20. Институт по рибарство и аквакултури - Пловдив
 - 2.21. Институт по рибни ресурси - Варна
 - 2.22. Институт по фуражните култури - Плевен
 - 2.23. Институт по царевицата - Кнежа
 - 2.24. Институт по розата и етеричномаслените култури - Казанлък
 - 2.25. Институт по тютюна и тютюневите изделия - с. Марково, област Пловдив
 - 2.26. Научен център по бубарство - Враца
 - 2.27. Научен център по земеделие - Търговище
 - 2.28. Научен център по земеделие - Средец
 - 2.29. Научен център по животновъдство и земеделие - Смолян
3. Национален земеделски музей.

Финансовите отчети на ССА отразяват всички факти, явления и процеси, настъпили и протекли в бюджетната организация през отчетния период. Финансовият отчет представя точно и вярно имущественото и финансово състояние на ССА, промените в паричните потоци и собствения капитал.

Счетоводната политика на ССА е предпазлива, неутрална и безпристрастна, пълна във всички съществени аспекти и отразява икономическата същност на събитията и стопанските операции, представя точно резултатите и финансовото състояние на академията.

Възприетата счетоводна политика е гаранция, че информацията в счетоводния отчет на ССА осигурява: предпоставки за вземане на необходимите управленски решения при разпределението и изразходването на бюджетните средства; достоверно представяне на резултатите и финансовото състояние на ССА; възможност за икономически анализ и оценка на риска при изпълнението на бюджета.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО И ИЗМЕНЕНИЕТО НА ОСНОВНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

А. ОТЧЕТНА ГРУПА „БЮДЖЕТ”

АКТИВИ

Балансовата стойност на **дълготрайните материални активи /ДМА/** на ССА към 31.12.2024 година се е увеличила с **1 584 507 лева** в сравнение с 31.12.2023 година и е в размер на 84 149 632 лева. Балансовата стойност на стопанския инвентар и другите ДМА /продуктивните и работни животни/ е увеличена със 182 419 лева, на ДМА в процес на придобиване - с 2 720 лева и на прилежащите към сгради земи – с 2 462 719 лева. Намалела е балансовата стойност на сградите с 929 924 и на компютрите, транспортните средства и оборудването – със 133 427 лева.

Увеличението е в размер на **9 241 689 лева** и се дължи на: ДМА, закупени с бюджетни средства – 1 538 900 лева /по касов отчет са за 1 672 125 лева с ДДС и 133 225 лева ДДС/; прехвърлени за ползване в отчетна група "Бюджети" от отчетна група "СЕС" – 1 443 367 лева без ДДС, в т.ч. 1 434 010 лева от РА и 9 357 лева от ДЕС; получени дарения в натура – 54 504 лева; прехвърлени активи от група в група /основно от млади в продуктивни животни/ – 1 523 430 лева; начислени, но неплатени активи – 60 842 лева; платени авансово предходен отчетен период активи – 5 760 лева; платени авансово текущия отчетен период активи – /-25 863/ лева; преоценка на активи – 4 122 693 лева; заприходени към сметка 7992 – 146 811 лева; заприходен имот по сметка 7612 – 368 652 лева и начислено ДДС по протокол по чл.117 от ЗДДС - 2 593 лева.

Намалението е в размер на **7 657 182 лева** и се дължи на: отчетна стойност на продадени активи – 137 850 лева; брак на ДМА – 931 908 лева; преоценка на активи – 1 378 692 лева; прехвърлени активи от група в група – 611 655 лева; прехвърлен актив на ДП „НПЦ“ - 6 000 лева; начислена амортизация в размер на 4 591 313 лева и корекция на амортизацията за предходни години в размер на /-236/ лева.

Крайното салдо към 31.12.2024 г. по счетоводна сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в размер на 204 200 лева е формирано от незавършени обекти в пет второстепенни разпоредители към ССА, а по сметка „Други ДМА в процес на придобиване“ - в размер на 122 571 лева е формирано от незавършени обекти в два второстепенни разпоредители към ССА.

Балансовата стойност на **нематериалните дълготрайни активи /ДНА/** към 31.12.2024 година се е увеличила с 25 504 542 лева в сравнение с 31.12.2023 година и е в размер на 30 105 352 лева.

Увеличението е в размер на **27 818 800** лева и се дължи на ДНА, закупени с бюджетни средства – 38 606 лева по касов отчет; преценка на активи – 4 995 907 лева и заприходени към сметка 7992 – 22 784 287 лева, в т.ч признати по справедлива стойност 22 782 584 лева сертификати, издадени на основание чл.13, ал.1 от Закона за закрила на новите сортове и породи животни, които до момента не са били заведени като интелектуална собственост.

Намалението е в размер на **2 314 258** лева и се дължи на: преценка на активи – 11 350 лева; брак на ДНА – 657 627 лева и начислена амортизация в размер 1 645 281 лева.

Краткотрайните материални активи са намалели в сравнение с 31.12.2023 г. с 544 238 лева и към 31.12.2024 г. са в размер на 15 185 025 лева.

Дяловете, акциите и другите ценни книжа към 31.12.2024 г. са в размер на 258 265 лева и в сравнение с 2023 г. са се увеличили с 500 лева.

Вземанията на ССА към 31.12.2024 г. възлизат на 2 224 729 лева, като най-голям е относителният дял на вземанията от клиенти – 1 115 093 лева. Незакритите аванси за доставки към края на периода текущо са осчетоводявани и със съответните задбалансови записвания за реализация на ангажименти и за изпълнението на показателя „нови задължения за разходи“.

Просрочените вземания към 31.12.2024 г. са отразени задбалансово и възлизат на **1 332 501** лева, от тях събираеми – 132 434 лева и несъбираеми – 1 200 067 лева. По-подробни обяснения се съдържат в обяснителната записка към справката за просрочени вземания и задължения.

Паричните средства на ССА към 31.12.2024 г. са в размер на **9 889 720** лева. От тях 8 807 710 лева е наличността по левовата банкова сметка и 1 082 010 лева – по валутните банкови сметки.

ПАСИВИ

През 2024 г. **не** са поети нови задължения за финансов лизинг, а са изплатени задължения за **финансов лизинг** за 25 754 лева.

Към края 2024 г., преди приключвателните операции, са взети записвания за прехвърлянето на частта от дългосрочните задължения по финансов лизинг **в текущ дял за 2025 г.** - в размер на 36 004 лева.

Към 31.12.2024 г. **дългосрочните задължения за финансов лизинг** са в размер на 37 816 лева, а краткосрочните – 29 724 лева.

Задълженията по заеми от Държавен фонд "Земеделие" към 31.12.2024 г. са в размер на 128 692 лева.

Задълженията към доставчици към 31.12.2024 г. възлизат на 1 305 853 лева; **към персонала** - на 22 387 лева; **за получени аванси** - на 36 432 лева; **за данъци, мита и такси** - на 347 399 лева.

Другите краткосрочни задължения са в размер на 7 290 449 лева, в това число най-големи са: 4 206 287 лева по сметка 4682 – насрещен разчет между отчетни групи

”БЮДЖЕТ” и ”СЕС” и 1 646 819 лева по сметка 4659 - разчет с МЗХГ за поети осигурителни вноски и данъци.

По задбалансовите сметки са начислени **просрочени задължения** в размер на **292 241 лева**, както следва – по сметка 9922 "Просрочени задължения за внасяне на данъци, вноски, такси и административни санкции" – 44 602 лева и по сметка 9923 "Просрочени задължения към доставчици" – 247 639 лева.

Информация за възникналите и реализирани ангажименти и нови задължения за разходи е подадена в „Справка за поетите ангажименти по бюджета и сметките за средствата от ЕС“ и „Справка за новите задължения за разходи по бюджета и сметките за средствата от ЕС“. Данните в справките съответстват на задбалансовите записвания за ангажименти и нови задължения за разходи в оборотната ведомост към 31.12.2024 г.

ПРИХОДИ

На основание чл. 1, ал.4 от Закона на ССА приходите по бюджета на академията се формират от:

1. трансфери от държавния бюджет, определени със закон;
2. приходи от сключени договори за изследователски проекти;
3. приходи от реализация на интелектуални продукти и други;
4. дарения, помощи и други безвъзмездно получени средства.

От 01.01.2024 година. до 31.12.2024 година в ССА са начислени приходи от:

- Продажби на услуги – за 1 947 622 лева.
- Продажби на материали – за 251 265 лева.
- Продажби на продукция – за 13 557 725 лева.
- Продажби на стоки – за 141 097 лева.
- Продажби на млади животни и животни за уговяване – за 1 540 281 лева.
- Наеми на имущество – за 1 339 072 лева.
- Използване на нематериални дълготрайни активи – за 98 057 лева.
- Продажби на дълготрайни активи – за 67 603 лева.
- От застрахователни обезщетения – за 41 441 лева.
- От неустойки, начети и обезщетения – за 6 401 лева.
- Други приходи – за 35 767 лева.
- Лихви за вземания от местни лица – 1 118 лева
- Получени текущи помощи и дарения от страната – за 36 010 лева.
- Получени текущи и капиталови помощи и дарения в натура от страната – за 68 169 лева.
- Получени текущи и капиталови помощи и дарения в натура от други държави, от международни организации и от чужбина – за 306 303 лева.
- Получени трансфери за 67 568 020 лева, в т.ч. 62 897 091 лева от МЗХ, 2 453 990 лева от МОН, 82 092 лева от БАН, 1 810 289 лева от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие” и 324 558 лева от държавни висши училища; както и предоставени трансфери за 62 727 лева на Държавни висши училища.

Най-голям дял в приходите заемат тези от продажби на продукция, стоки и услуги.

Начислени са провизии за вземания в размер на 332 289 лева, а са отписани такива за 39 011 лева.

Начислен е данък върху приходите от стопанска дейност по Закона за корпоративно подоходно облагане в размер на 362 763 лева. Отчетен е ефектът от преотстъпването на данъка върху приходите от стопанска дейност в размер на 232 150 лева.

РАЗХОДИ

Най-голям относителен дял в разходите на ССА заемат тези за заплати и други възнаграждения за персонала – 54 242 525 лева и осигуровки към тях 9 292 468 лева.

В издръжката най-голям е относителният дял на разходите за материали, храна и медикаменти и лекарства за животните – 13 222 016 лева; за горива, вода и енергия – 3 796 108 лева; за външни услуги – 5 794 629 лева; за текущ ремонт – 1 172 262 лева; за данъци и такси – 692 351 лева; за командировки в страната и в чужбина – 526 694 лева; за застраховки – 184 830 лева; за стипендии – 93 074 лева и др.

Във връзка с прилагане на Националните счетоводни стандарти от бюджетните предприятия и в изпълнение на изискванията на т.17.15.4 от ДДС №20 от 2004 г., във всички структурни звена на Селскостопанска академия са начислени приписани разходи за безвъзмездното ползване на предоставените от Министерство на земеделието и храните земи от ДПФ на основание получени уведомителни писма от Областните дирекции „Земеделие“.

В годишния счетоводен отчет за 2024 година, сумата в размер на 4 374 216 лева за приписаните разходи за ползваните безвъзмездно земеделски земи е начислена по сметка 6087 „Приписани разходи за наеми“.

Отчетната стойност на продадените материални запаси е 14 003 891 лева, а на продадените дълготрайни активи – 137 850 лева.

Себестойността на произведената продукция е 19 211 315 лева.

Сторнирани са начислените разходи за провизии на персонала в размер на 4 282 871 лева и са начислени такива за 5 375 604 лева.

Бракувани са дълготрайни активи за 1 589 535 лева и материални запаси за 646 415 лева.

Начислена е амортизация на дълготрайните материални активи в размер на 4 591 313 лева и на нематериалните дълготрайни активи в размер на 1 645 281 лева.

Б. ОТЧЕТНА ГРУПА „СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ”

Б1. В „Оборотна ведомост NF - KSF” /в която се попълват данните за операциите със средства от ЕС, администрирани от Националния фонд, и произтичащите от тях приходи, разходи, трансфери, активи, пасиви и задбалансови позиции/ са отчетени **получените средства в размер 308 378 лева** - трансфери между сметки за средствата от ЕС. Получените като трансфер аванси са отчетени като задължение съгласно т.10.2.1. от ДДС №8/2014 г. на МФ.

Заплатени са разходи за 15 717 лева, в т.ч. за: възнаграждения за персонала – 12 684 лева; и за външни услуги – 3 033 лева.

Отразени са получените трансфери от бюджета за извършване на разходи в КСФ /при одобрени проекти/ в размер на 15 717 лева и възстановените трансфери в размер на 308 378 лева.

Начислени са възникналите ангажименти за разходи в размер на 12 533 лева, както и възникналите нови задължения за разходи и реализираните ангажименти за разходи в размер на 3 033 лева. Наличните към 31.12.2024 г. поети ангажименти за разходи са в размер на 9 500 лева.

Финансирането на разходи за сметка на средства от Европейския съюз е в размер на 14 133 лева, а за сметка на националното съфинансиране е 1 584 лева

Неусвоените средства към 31.12.2024 г. са в размер на 2 334 лева.

Б2. В „Оборотна ведомост RA” /в която се попълват данните за операциите със средства от ЕС, администрирани от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие” и произтичащите от тях приходи, разходи, трансфери, активи, пасиви и задбалансови позиции/ са отчетени **получените средства в размер на 4 885 558 лева**, в т.ч. получени чрез небюджетни предприятия средства от КФП по международни и други програми в размер на 182 229 лева, текущи помощи и дарения от ЕС в размер на 3 967 075 лева и трансфери между сметки за средствата от ЕС в размер на 736 254 лева.

Заплатени са разходи за 4 535 794 лева, а са начислени разходи за 4 483 297 лева, в т.ч. за: възнаграждения за персонала – 287 515 лева и осигуровки към тях – 30 806 лева; храна и медикаменти за животни, постелен инвентар и облекло, материали, вода, горива и енергия – 1 489 715 лева; външни услуги – 595 352 лева; текущ ремонт – 101 066 лева; командировки в страната и в чужбина – 25 734 лева; застраховки – 27 907 лева; договорни санкции и неустойки - 234 лева; държавни и общински данъци и такси – 108 лева; членски внос – 780 лева; придобиване на ДМА – 1 388 781 лева; лихви по финансов лизинг – 22 791 лева; ДДС за 512 508 лева.

През 2024 г. са поети нови задължения за финансов лизинг в размер на 609 600 лева, а са изплатени задължения за лизинг в размер на 357 504 лева.

Към края 2024 г., преди приключвателните операции, са взети записвания за прехвърлянето на частта от дългосрочните задължения по финансов лизинг в текущ дял за 2025 г. - в размер на 405 224 лева.

Към 31.12.2024 г. задълженията за финансов лизинг са в размер на 473 955 лева /522 619 лева с ДДС/- **дългосрочните задължения за финансов лизинг са в размер на 300 187 лева**, а краткосрочните – 173 768 лева.

Към 31.12.2023 г. са налични **задължения към доставчици** за 7 532 лева, а към 31.12.2024 г. – 2 815 лева. Към 31.12.2023 г. са налични и задължения за лихви към местни лица – 15 лева, а към 31.12.2024 г. такива задължения няма. Вземанията от доставчици по аванси в страната към 31.12.2023 г. в размер на 4 800 лева, а към 31.12.2024 г. – 27 272 лева. Към 31.12.2024 г. има вземания от други дебитори в размер на 2 193 лева.

Отразени са получените трансфери от бюджета за извършване на разходи в РА /при одобрени проекти/ в размер на 824 299 лева и възстановените трансфери в размер на 535 906 лева. Отчетени са предоставени трансфери в размер на 6 489 лева /прихващане от ДФЗ/.

Начислени са възникналите ангажменти за разходи в размер на 4 127 089 лева, както и възникналите нови задължения за разходи и реализираните ангажменти за разходи в размер на 3 966 173 лева. Наличните към 31.12.2023 г. поети ангажменти за разходи са в размер на 413 421 лева., а към 31.12.2024 г. – 574 337 лева.

Финансирането на разходи за сметка на средства от Европейския съюз е в размер на 4 166 017 лева, а за сметка на националното съфинансиране е 117 681 лева.

Неусвоените средства към 31.12.2024 г. са в размер на 2 692 437 лева.

БЗ. В „Оборотна ведомост DES” /в която се попълват данните за операциите със други средства от ЕС и произтичащите от тях приходи, разходи, трансфери, активи, пасиви и задбалансови позиции/ са отчетени **получените средства в размер на 964 501 лева**, в т.ч. получени чрез небюджетни предприятия средства от КФП по международни и други програми в размер на 49 690 лева; текущи помощи и дарения от чужбина в размер на 417 331 лева; трансфери между сметки за средствата от ЕС в размер на 474 741 лева /нето/ и лихви по банкова сметка в размер на 22 739 лева. **Предоставените средства в размер на 6 269 лева** са разпределени към администратори от чужбина текущи трансфери по програми на Европейския съюз. Отчетени са **реализирани курсови разлики за -1 161 лева**. Получените чрез трансфер аванси са отчетени като задължение съгласно т.10.2.1. от ДДС №8/2014 г. на МФ.

Заплатени са разходи за 1 424 983 лева, а са начислени разходи за 1 444 614 лева, в т.ч. за: други възнаграждения за персонала – 786 594 лева и осигуровки към тях – 48 806 лева; материали – 71 885 лева; вода, горива и енергия – 592 лева; външни услуги – 73 815 лева; командировки в страната и в чужбина – 60 196 лева; членски внос – 6 063 лева; банково обслужване и други финансови услуги – 330 лева; застраховки – 13 лева; стипендии – 386 803 лева; придобиване на дълготрайни материални активи – 9 357 лева; държавни и общински данъци и такси – 62 лева; ДДС за 98 лева.

Към 31.12.2023 г. и към 31.12.2024 г. са налични вземания от подотчетни лица в размер на 846 лева. Задълженията към доставчици към 31.12.2024 г. възлизат на 3 000 лева, а другите краткосрочни задължения са в размер на 16 631 лева.

Сторниран е начисленият към 31.12.2023 г. **коректив за неусвоени помощи и дарения** в размер на 519 513 лева и е начислен такъв за 2024 г. в размер на 601 586 лева.

Отразени са получените трансфери от бюджета за извършване на разходи в ДЕС /при одобрени проекти/ в размер на 17 959 лева и възстановените трансфери в размер на 23 359 лева.

Начислени са възникналите ангажменти за разходи в размер на 633 902 лева, както и възникналите нови задължения за разходи и реализираните ангажменти за разходи в размер на 609 152 лева. Наличните към 31.12.2024 г. поети ангажменти за разходи са в размер на 24 750 лева.

Финансирането на разходи за сметка на средства от Европейския съюз е в размер на 1 409 329 лева, за сметка на националното съфинансиране е 11 740 лева и за сметка на бенефициента - 3 914 лева.

Неувоените средства към 31.12.2024 г. са в размер на 1 511 516 лева.

Б4. В „Оборотна ведомост DMP” /в която се попълват данните за операциите със средства по други международни програми и произтичащите от тях приходи, разходи, трансфери, активи, пасиви и задбалансови позиции/ няма отчетени суми.

В. ОТЧЕТНА ГРУПА „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ”

В отчетна група „ДСД” са отчетени следните стопански операции:

- придобити са книги в библиотеките за 10 557 лева, а са отписани такива за 106 лева;
- отписани са инфраструктурни обекти и активи с историческа и художествена стойност за 556 лева;
- в процес на придобиване е трайно насаждение с начално салдо по сметка 2071 6 825 лева, а през 2024 г. за още 9 118 лева;
- начислена е амортизация на инфраструктурни обекти в размер на 8 440 лева;
- извършена е преоценка на трайни насаждения - за 704 839 лева в увеличение и за 2 772 098 лева в намаление; бракувани са трайни насаждения за 3 204 лева;
- отписани са земи на стойност 3 251 442 лева, за които е установено, че са от държавен поземлен фонд /ДПФ/;
- на основание получени уведомителни писма от Областните дирекции „Земеделие“ към Министерство на земеделието и храните, предоставени ни за безвъзмездно ползване на основание чл.24, ал.2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/ земеделските земи от ДПФ, са заведени на стойност 47 883 095 лева по сметка 9110 „Чужди дълготрайни активи”.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Основната цел на годишния счетоводен отчет на ССА за 2024 година е да представи вярно и честно имущественото и финансово състояние на академията, както и получения резултат от цялостната дейност. За постигането на тази задача е събрана и обработена необходимата счетоводна информация, като са спазени утвърдените правила, формулирани в Закона за счетоводството, Закона за публичните финанси, Сметкоплана на бюджетните организации, Единната бюджетна класификация, Указанията на Министерство на финансите и Вътрешните нормативни актове, отразяващи спецификата на дейността на ССА.

ПРОФ. Д-Р ВИОЛЕТА БОЖАНОВА

Председател на Селскостопанска академия

Изготвил,
САШКА ГЕОРГИЕВА

Началник отдел „Счетоводство“

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ AGRICULTURAL ACADEMY

София – 1373, ул. "Суходолска" № 30, тел.: 812 75 05, факс: 812 75 15

гр. София 1373, ул. Суходолска № 30, тел.: +359 2 812 75 05; факс: +359 2 812 75 15;

Sofia 1373, 30 Suhodolska Str.; tel.: +359 2 812 75 05; fax: +359 2 812 75 15;

e-mail:ssa@agriacad.bg; <http://agriacad.bg/>

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

за изпълнение на бюджета, на сметките за средствата от Европейския съюз и на сметките за чужди средства към 31.12. 2024 г. по бюджетна програма „Научни изследвания“ към Област на политика "Земеделие и развитие на селските райони" на Селскостопанска академия

С чл. 24, ал.1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. е утвърден трансфер на Селскостопанска академия /ССА/ чрез Бюджета на Министерство на земеделието храните и горите в размер на **53 909 000 лв.** Съгласно чл.1, ал.5, т.8.1.2 от същия закон и Постановление №34 от 29 февруари 2024 г. за одобряване на допълнителни трансфери за Селскостопанска академия за 2024 г. чрез бюджета на Министерство на земеделието и храните е одобрен допълнителен трансфер в размер на **3 000 000 лв.** с ПМС №169/20.05.2024 г. - **28 800 лв.** за стипендии, чрез бюджета на Министерство на земеделието и храните. С Постановление №273 от 5 август 2024 г. за одобряване на допълнителни разходи/трансфери по бюджетите на Министерство на образованието и науката, на Министерство на здравеопазването, на Министерство на околната среда и водите и на Министерство на земеделието и храните за 2024 г. чрез бюджета на Министерство на земеделието и храните е одобрен допълнителен трансфер в размер на **5 959 291 лв.** за увеличение на възнагражденията на академичния състав и на лицата по чл. 53, ал.1 от Закона за висшето образование. Общо утвърденият трансфер за ССА е в размер на **62 897 091 лв.**

Получени трансфери от Министерство на земеделието и храните, по параграф 64-01 за 2024 г. са 62 897 091 лв.

От други бюджети към 31.12.2024 г. по параграф 61-01 трансферите са в размер на **4 670 929 лв.,** както следва:

- **Получени от Министерство на образованието и науката – 2 456 864 лв., в**

т. ч. :

- 293 106 лв. за Централна администрация по Национална научна програма “Интелигентно животновъдство”;

- 10 000 лв. за Централна администрация за организиране и провеждане на научна конференция;

- 76 277 лв. за Централна администрация за членски внос в научна организация- Analysis and Experimentation on Ecosystems /AnaEE/;

- 50 000 лв. за пет периодични издания на Селскостопанска академия;

- 165 000 лв. за Агробιοинститут /АБИ/ по проект с тема: „Изследване ролята на LAX3 гените в отговор към абиотичен стрес при моделното бобово растение MEDICAGO truncatula и културните растения соя и домати”;

- 267 500 лв. за АБИ по проект с тема: „ Метагеномни, ботнически и почвени проучвания на опожарени ливади и пасища като основа за тяхното възстановяване”;

- 75 000 лв. за ЗИ – Стара Загора по проект: ”Иновативни методи за подобряване качеството на водата”;

- 50 000 лв. за ЗИ Шумен по проект: „Етологични изследвания при прасета за утвърждаване на положителни показатели за тяхното благосъстояние /welfare/ и установяване ефекта на някои добавки върху стреса при отбиване”;

- 50 000 лв. за ЗИ Шумен по проект с тема: „Устойчив контрол и превенция на паразитните заболявания, чрез използване на алтернативни методи за обезпаразитяване на селскостопанските животни”;

- 50 000 лв. за ЗИ Шумен по проект с тема: „Разработване на нова терапевтична система, базиран на естествени функционални компоненти /стевия и облепиха/ с антиоксидантна и пробиотична активност, като алтернатива на антибиотичните препарати”;

- 50 000 лв. за Институт по аграрна икономика /ИАИ/ по проект с тема: „Неравенствата в българското селско стопанство и селски райони и ролята на малките стопанства за тяхното преодоляване”;

- 75 000 лв. за ИАИ по проект с тема: „Стохастичен анализ на перспективите и ефектите от зелената сделка в българското земеделие” GREENBASE;

- 50 000 лв. за ИЗК „Марица” по проект с тема: „Повишаване устойчивостта към засушаване на български сортове домати чрез проучване и усъвършенстване на репродуктивните механизми”;

- 165 000 лв. за ИЗК „Марица” Пловдив по проект с тема: „Мултидисциплинарен подход за оценка и отбор на генотипен пипер *Capsikum annum* L с повишена толерантност към засушаване”;

- 50 000 лв. за ИЗК „Марица” по проект с тема: „Прецизно идентифициране на местни генотипове от семейство *Cucurbitacea* и тяхното оползотворяване”;

- 165 000 лв. за ИЗК „Марица” по проект с тема: „Генетична и агрономическа биофортификация при домати с есенциално макро и микро елементи”;

- 15 000 лв. за ИЗК „Марица” за провеждане на научна конференция;

- 50 000 лв. за ЗИ Карнобат по проект с тема: „Интегриран подход за фенотипиране за повишаване ефективността на отбора в селекцията на зимен ечемик”;

- 25 000 лв. за Институт по овощарство – Пловдив по проект „Иновативни подходи за клониране на дървесни овощни видове”;

- 50 000 лв. за Институт по овощарство – Пловдив по проект с тема: „Влияние на климатичните промени върху динамиката на развитие на ентомофауната на ябълката”;

- 59 988 лв. за Институт по криобиология и хранителни технологии /ИКХТ/ – София, проект с тема: „Употреба на биостимуланти при биологично отглеждане на земеделските култури – оценка за приносите за биоикономиката”;

- 74 993 лв. за ИКХТ – София по проект с тема: „Изследване възможностите за трансформация на отпадните растителни суровини в ресурс за получаване на биологично активни протенови хидролизати”;

- 75 000 лв. за ИПАЗР „Н.Пушкарров” по проект с тема: „Ефективност на противоерозионните агротехнологии за подобряване качеството и хидрологичния режим на почвата и ограничаване на емисиите на парникови газове”;

- 165 000 лв. за ИПАЗР „Н. Пушкарров” по проект с тема: „Влияние на микропластмаси върху почвените функции”;

- 260 000 лв. на ИРГР Садово по проект с тема: „Интелигентна система за управление на българския растителен генофонд, съхранен в Генбанката на ИРГР – Садово”;

- 40 000 лв. за ИРГР – Садово по проект с тема: „Дигитализация и валоризация на месните растителни генетични ресурси в България и Словакия в рамките на поддържане на съответствие и оперативна съвместимост в европейското пространство”.

- **Възстановени на Министерство на образованието и науката - Фонд „Научни изследвания” – 2 874 лв. в т. ч. от:** ИЗК „Марица” Пловдив - 31 лв.; Институт за изследване и консервиране на храните Пловдив – 540 лв.; Институт по криобиология и хранителни технологии - София – 120 лв.; от Институт по

овощарство – Пловдив – 1 088 лв.; ИПАЗР „Н.Пушкарров” – 540 лв.; 555 лв. ИРГР – Садово.

- **Получени от БАН – 82 124 лв. в т.ч.:** 50 000 лв. за Институт по рибни ресурси – Варна по проект „МАРСИ”; 32 124 лв. за ЦА по Национална програма „Критични и стратегически суровини за зелен преход и устойчиво развитие”.
- **Възстановени на БАН - 32 лв.** от Агробιοинститут.
- **Получени от Софийски университет „Климент Охридски” – 7 690 лв.** за Агробιοинститут по проект с тема „Интердисциплинарен биотехнологичен подход за анализ и моделиране на биологичния потенциал на медицинското растение *NERATA NUDA*”;
- **Получени от Аграрен Университет /АУ/ – Пловдив – 150 366 лв., в т. ч.** 5 518 лв. за Институт по консервиране и качество на храните – Пловдив по проект с тема „Фотоселективни мрежи за управление на светлинния режим в прецизното овощарство” и 144 848 лв. за Централна администрация по Национална програма „Интелигентно растениевъдство”.
- **Възстановени на Аграрен Университет – Пловдив -2 298 лв.** в т.ч. от: АБИ – 1 447 лв.; от ИАИ – София – 840 лв. и от ЗИ Карнобат – 11 лв.
- **Получени от Университет по хранителни технологии /УХТ/ – Пловдив – 101 250 лв.** за Институт по животновъдни науки – Костинброд по проект с тема: „Възможности за използване на алтернативен протеинов източник *Tenebrio molitor* при храненето на птици за подобряване на качеството на птиче месо и яйца”.
- **Получени от Тракийски университет Стара Загора 67 550 лв. в т.ч.:** 26 172 лв. за Централна администрация по Национална програма „Интелигентно животновъдство” и 41 378 лв. за АБИ по проект с тема: „Нов подход за изследване на промените в структурата на водата в растенията - микроводорасли, индуцирани през стрес”.
- **Получени от Държавен фонд „Земеделие” 1 810 289 лв.** в т.ч.: 19 324 лв. за „Преходно национално доплащане за тютюн”; 1 472 804 лв. – „Помощ в подкрепа на земеделските стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна”; 16 412 лв. „Държавна помощ за контрол на вредители по трайни насаждения”; 6 670 лв. за Застраховка на трайни насаждения; 86 971 лв. за „Хуманно отношение към животните”; 187 797 лв.

„Преходна национална помощ за животни”; 14 387 лв.; „Де мини мис животни”; 875 лв. Държавна помощ „Помощ за борба с доматен молец”; 2 309 лв. „Държавна помощ за напояване; 2 740 лв. Държавна помощ за борба с вредителите по лозята.

По параграф 61-02 предоставените трансферите са в размер на – 62 727 лв., в т.ч.:

- 26 800 лв., предоставени на Аграрен Университет – Пловдив от ИПАЗР „Н.Пушкарров”;
- 24 000 лв. предоставени на Лесотехнически университет София от Земеделски институт – Шумен;
- 11 970 лв. предоставени на Технически университет София от Земеделски институт Стара Загора;
- 43 лв. възстановени на ИККХ – Пловдив от ПУ „Паисий Хилендарски”.

По параграф 63-01 трансферите са от ДФ „Земеделие” – Разплащателна агенция” 736 254 лв. в т.ч.

- 341 478 по мярка 4 „Инвестиции в материални активи”;
- 63 188 лв. по мярка НР - „Необлагодетелствани райони”;
- 64 017 лв. за мярка „Опазване на местни породи /автохтонни/ важни за селското стопанство”;
- 20 368 лв. по мярка „Натура 2000”;
- 95 244 лв. по мярка 14 „Хуманно отношение към животните”;
- 9 592 лв. по мярка „Традиционни практики за сезонна паша”;
- 48 937 лв. по мярка БР - „Биологично растениевъдство”;
- 1 795 лв. по мярка „Агроекологични интервенции – насърчаване естественото опрашване”;
- 31 036 лв. М10 „Агроекология и климат”;
- 60 599 лв. М1.2 „Трансфер на знания и действия по осведомяване”.

Отчетна група „Бюджет”

1. Анализ на изпълнението на приходите.

Към 31.12.2024 г., изпълнението е 20 766 820 лв. В сравнение с 2023 г., приходите са повече със 782 574 лв.

Най-голям относителен дял от приходите са от собствена дейност, продажби на услуги, стоки и продукция – 19 416 566 лв. и от наеми на имущество – 1 569 061 лв.

Другите приходи са в размер на 85 222 лв., в т.ч. реализирани са отрицателни курсови разлики - 733 лв.; други неданъчни приходи – 44 514 лв. и получени застрахователни обезщетения 41 441 лв.

Приходите от глоби, санкции и наказателни лихви са 8 786 лв.

Приходите от дарения от чужбина са в размер на 306 303 лв.

Приходи от дарения от страната - 36 010 лв.

Приходи от продажба на нефинансови активи - 51 179 лв.

В намаление на приходите са отчетени 706 297 лв., в т.ч.: внесен ДДС – 355 123 лв.; данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия – 335 774 лв.; акциз – 15 400 лв.

2. Анализ на изпълнението на разходите.

Към 31.12.2024 г. общо отчетените разходи са в размер на 86 755 697 лв.

Разходите за персонал са в размер на 63 519 105 лв.

Към 31.12.2024 г. за издръжка са изразходвани 22 110 690 лв.

За стипендии са изразходвани 93 074 лв.

Разходите за членски внос са 170 120 лв.

За капиталови разходи са изразходвани 1 710 731 лв.

Платените данъци, такси и административни санкции, отчетени към 31.12.2024 г. са – 858 139 лв., в т.ч. възстановен ДДС – 1 598 188 лв.; платени държавни, общински данъци, такси, наказателни лихви и административни санкции 740 049 лв.

Погасителните вноски по финансов лизинг са в размер на 25 754 лв.

Платените лихви по финансов лизинг са в размер на 5 732 лв.

Платените лихви по заеми от банки в страната - 4 384 лв.

С извършените разходи е обезпечена дейността на научните институти и центрове и Националния земеделски музей в системата на ССА за изпълнение на политика "Земеделие и развитие на селските райони" по програма „Научни изследвания“.

Разходите на ССА в отчетна група „Бюджет“ са в следните функции и групи, съгласно ЕБК за 2024 г.:

Функция Общи държавни служби.

Включени са разходите от:

Група Наука:

- **Дейност 163** Научноизследователски институти и центрове – разходите са в размер на 84 147 929 лв.;
- **Дейност 168** Международни програми и споразумения, дарения и помощи от чужбина - разходите са в размер на 313 241 лв.;
- **Дейност 179** Други дейности на науката разходите са в размер на 2 284 411 лв.;
- **Дейност 910** Разходи за лихви разходите са в размер на 10 116 лв.

Отчетна група СЕС – КСФ

Получени трансфери по §63-01 по програма „Наука и образование за интелигентен растеж” са 308 378 лв.

Получен е заем от бюджета по §62-01 в размер на 15 717 лв. и е върнат заем на бюджета в размер на 308 378 лв.

Отчетените разходите са в размер на 15 717 лв., в това число 12 684 лв. разходи за персонал и 3 033 лв. за издръжка.

Включени са разходите от:

Група Наука:

Дейност 168 Международни програми и споразумения, дарения и помощи от чужбина – разходи по Плана за възстановяване и устойчивост /ПВУ/ - 9 500 лв.

Дейност 163 Научноизследователски институти и центрове – разходи по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” - 6 217 лв.

В отчетна група СЕС - РА са отчетени получените средства от Европейския съюз по Програмата за развитие на селските райони, администрирани от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие”.

За периода 01.01.2024 г. – 31.12. 2024 г. са получени:

- По § 46-10 за текущи помощи и дарения от Европейския съюз са отчетени 3 967 075 лв.
- По §47-43 - получени чрез нефинансови предприятия трансфери от КФП по международни и други програми – 182 229 лв.
- Трансфери в § 63-01 получени средства от ДФ „Земеделие” – Разплащателна агенция са в размер на 736 254 лв., в т.ч.
 - 341 478 по мярка 4 „Инвестиции в материални активи”;
 - 63 188 лв. по мярка НР - „Необлагодетелствани райони”;

- 64 017 лв. за мярка „Опазване на местни породи /автохтонни/ важни за селското стопанство”;
- 20 368 лв. по мярка „Натура 2000”;
- 95 244 лв. по мярка 14 „Хуманно отношение към животните”;
- 9 592 лв. по мярка „Традиционни практики за сезонна паша”;
- 48 937 лв. по мярка БР - „Биологично растениевъдство”;
- 1 795 лв. по мярка „Агроекологични интервенции – насърчаване естественото опрашване”;
- 31 036 лв. М10 „Агроекология и климат”;
- 60 599 лв. М1.2 „Трансфер на знания и действия по осведомяване”.

- Получен е заем от бюджета по § 62-01 в размер на 288 393 лв.
- По § 62-02 са предоставени трансфери в размер на 6 489 лв.

Извършените разходи за периода са в размер на 4 535 794 лв. в т.ч.:

Разходите за персонал са в размер на 318 321 лв.

Разходите за издръжка – 2 508 607 лв. в т.ч.: Разходи за храна на животните – 302 239 лв.; медикаменти 3 299 лв.; постелен инвентар и облекло 38 960 лв.; материали /преди всичко за препарати за растителна защита/ в размер на 1 225 146 лв.; разходи за външни услуги /оран, сеитба и др./ в размер на 655 110 лв.; за вода, горива и енергия /преди всичко горива за селскостопанската техника/ в размер на 121 259 лв.; разходи за текущ ремонт – 107 591; разходи за командировки в страната 26 823 лв.; за застраховки 27 931 лв.; глоби санкции и неустойки съдебни обезщетения и разноски 249 лв.;

Платените данъци са 108 лв.;

Членски внос - 780 лв.

Разходите за придобиване на ДМА са в размер на 1 685 187 лв. за закупуване на селскостопанска техника, т.ч. и задължения по финансов лизинг и търговски кредит в размер на 609 600 лв.

Разходи за погашения на финансов лизинг и търговски кредит – 357 504 лв.

Разходи за лихви по финансов лизинг и търговски кредит 22 791 лв.

Разходите на ССА в отчетна група СЕС РА са отчетени в следните дейности:

Дейност 163 Научноизследователски институти и центрове – разходите са в размер на 3 668 998 лв.;

Дейност 179 Други дейности на науката - разходите са в размер на 844 005 лв.;

Дейност 910 Разходи за лихви разходите са в размер на 22 791 лв.

В отчетна група СЕС - ДЕС са отчетени други средства от Европейския съюз.

За периода 01.1.2024 г. – 31.12.2024 г. са отчетените приходи в размер на 482 330 лв., в т. ч.:

- По §24-08 приходи от лихви по текущи банкови сметки - 22 739 лв.;
- По §36-01 отрицателни курсови разлики в размер на 1 161 лв.,
- По § 46-10 за текущи помощи и дарения от Европейския съюз са отчетени

417 331 лв.;

- По §47-45 получени чрез нестопански организации текущи трансфери от КФП по международни и други програми 49 690 лв.

Възстановени по §48-10 към администратори в чужбина средства по международни програми - 6 269 лв.

Трансфери от други бюджетни организации отчетени в §63-01 са 474 741 лв.

Възстановен заем в §62-01 – 23 359 лв. ;

Получен заем от бюджета в §62-01 в размер на 17 959 лв.

Извършените разходи за периода 01.01.2024 г. - 31.12.2024г. са в размер на 1 424 983 лв. и са отчетени в дейност **Дейност 168** Международни програми и споразумения, дарения и помощи от чужбина.

Най-голям относителен дял заемат разходите за персонал – 818 769 лв.

Разходите за издръжка са 203 929 лв.;

За стипендии по програма „Еразъм +” са изразходвани 386 803 лв.

Разходите за членски внос са 6 063 лв.;

За капиталови разходи са изразходвани 9 357 лв.

ПРОФ. Д-Р ВИОЛЕТА БОЖАНОВА

Председател на Селскостопанска академия

Изготвил,

ЯНКА ИВАНОВА-МИХАЙЛОВА

Директор на дирекция ФУЧР